

► Sarnast efektiivsust näitab ka TÜK Lastefond, mille tegevuskulu moodustas 2024. aastal 6% kogumahust. Lastefondil on võimalik kulu väiksena hoida tänu barteritehingutele ja pikaajalistele partnerlussuhetele ettevõtetega, kes pakuvad teenuseid *pro bono*.

„Tegevuskulu väiksemana hoidmiseks püüame teha mitmekülgset koostööd heade partneritega, nii näiteks ei maksa me üüri fondi kasutuses oleva pisikese kontori eest,“ räägib Ottender-Paasma.

Siiski on ka vältimatut kulu. „Kampaaniate puhul tuleb meil tasuda siiski otsene materjalikulu, trükikulu, paigaldamise ja transpordiga seotud kulu, lisaks Meta platvormidega seotud kulu. Igapäevased turundustööd ja annetus-kampaaniad teeme väikse meeskonnaga suures mahus ise, fondis töötab viis inimest,“ lisab Ottender-Paasma.

Kingivad emotsioone

Kõiki heategevusorganisatsioone ei saa mõõta sama mõõdupuuga. Kui ravifondide eesmärk on vahendada raha arveteks, siis SA Heategevusfond Minu Unistuste Päev tegeleb raskelt haigetele lastele emotsionaalse toe ja elamus- te pakkumisega. Nende puhul on inimtüübid – ürituste korraldamine, peredega suhtlemine, vabatahtlike koordineerimine – teenuse osa. Fondi tegevjuht Margarita Ingel selgitab, et nende fondi puhul ei saa tööjõukulu vaadelda kui pelgalt administratiivset kulu.

„Minu Unistuste Päev ei tegutses klassikalise toetuste vahendajana ega jaga raha edasi materiaalsete toetustena. Meie põhitegevus seisneb raskelt ja krooniliselt haigete laste unistuste elluviimises läbi sündmuste ja kogemuste. Seetõttu on kogu fondi tegevuskulu otseselt seotud põhitegevuse elluviimisega,“ rõhutab Ingel.

Sihtasutuse tööjõukulu osakaal on ligikaudu 18,5%, mis on sektori spetsiifika arvestades siiski väike. Erinevalt Hille Tänavsuu Vähiravifondist on neil hädasti vaja ka füüsilist pinda.

Alates eelmise aasta lõpust on fondil kontor, mis ei ole pelgalt administratiivne kulu, vaid põhitegevuse osa. Lapse unistuste päeva ettevalmistus algab perega kohtumisest ning selleks on vaja turvalist, ligipääsetavat ja peresõbralikku keskkonda. Samuti on kontor hädavajalik vabatahtlike koolituste korraldamiseks, täpsustab Ingel.

Veelgi keerulisemas seisus on Varjupaikade MTÜ, mis haldab kaheksat loomade varjupaika üle Eesti. Nende rahastusmudel sõltub osaliselt kohalike omavalitsuste teenustasust, kuid riiklik tugi on piiratud ajaliselt vaid kahe nädalaga.

„Kuna tegutseme osaliselt kohalike omavalitsuste lepingupartnerina ja osaliselt täielikult annetuste toel majandava MTÜ-na, siis tasub omavalitsus looma esimese 14 päeva ülalpidamise eest. Kõik, mis sellega kaasneb, seejuures tööjõukulu, ruumid, haldus jne – alates 15. päevast saame looma üleväl pida vaid tänu annetustele,“ selgitab MTÜ kommunikatsiooni-juht Anni Anete Möisamaa.

Head inimesed aitavad

Reaalsuses ootab loom uut kodu keskmiselt kolm kuud, mõni aga aastaid. See vahe tuleb katta headel inimestel, mistõttu läheb ka nende tööjõukulu otseselt loomade abistamiseks.

Kõikidele heategevusorganisatsioonidele on jõulud vaieldamatult tipaeg, kus loodetakse koguda võimalikult palju annetusi.

Näiteks Hille Tänavsuu Vähiravifondile on tegu ajaga, mil kogutakse kolmandik kogu aasta eelarvest. Toivo Tänavsuu sõnul oli mullune detsember tänu „Jõulutunneli“ saatele eriti võimas, tuues sisse üle 1,5 miljoni euro.

PROFIIL

Eesti inimesed on endiselt heasoovlikud annetajad

SEB Heategevusfond on loodud laste jaoks, kes ei saa kasvada oma päritolu peres. Pank kogub annetusi ja teeb aasta ringi mitmesuguseid projekte turva- ja asenduskodudes ning hooldus- ja eestkostete peredes elavatele lastele.

Selle aasta detsembris kogub SEB Heategevusfond raha juba 17. aastat järjest jõulusoovide puu projekti kaudu, kus kutsutakse märkama laste jõulukinkide taga peituvaid lugusid.

„Vaatomata keerulise ajale majanduses on Eesti inimesed endiselt heasoovlikud annetajad. Seda eriti pühadeperioodil, mil meedias ja sotsiaalmeedias on tunda tugevat

annetusfooni: heategevuskampaaniate reklaamid, lood abivajajate toetamisest,“ ütleb SEB Heategevusfondi tegevjuht Triin Lumi.

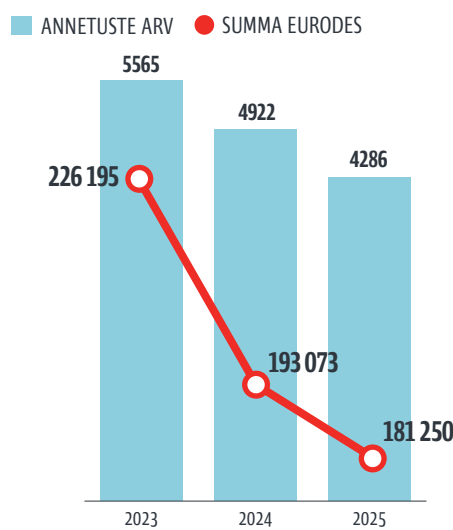
Lumi sõnul on detsember aeg, mil inimesed mõtisklevad hoolimisest ja üksteise aitamisest. Samas on neid projekte palju, kus kutsutakse panustama eri sõnumitega fondidesse ja MTÜ-desse, ning omamoodi proovikivi on teiste seas oma sõnumiga annetajateni jõuda.

„Meie usume, et majanduslik muutlikkus ei võta ära inimeste soovi annetada, aga kindlasti jälgitakse rohkem, mis summa ulatuses või mitmele abivajajale rahakott annetust tehes avatakse,“ mõnab Lumi.

Annetatav enamakstud tulumaks kahaneb

MTA tulumaksu osakonna teenusejuht Riina Randver-Sõer ütleb, et viimase kolme aasta jooksul on füüsilise isiku tuludeklaratsioonide põhjal tulumaksutagastuse annetamine järjest vähenenud.

ENAMMAKSTUD JA TAGASTAMISELE KUULUNUD TULUMAKS

Graafikul on esitatud annetamise aastad. Need on nihkes aastatega, mille kohta tulust deklareeriti. 2025. aastal deklareeriti 2024. aasta tulust, millest saadud enamakstud tulumaksu tagastust inimesed annetada said.

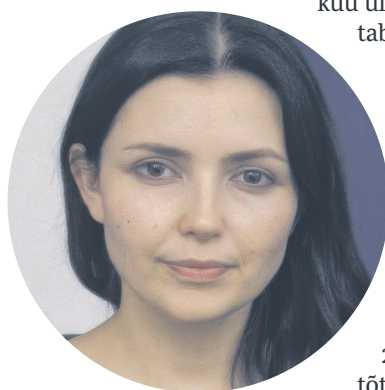
tender-Paasma. Keskmise ühekordne annetus TÜK Lastefondile on 23 eurot ja keskmine püsiannetus ühes kuus kümme eurot. Tänu järjepidevale tööle on kasvanud ka fondi püsiannetajate arv, ulatudes juba umbes 12 000 inimeseni, toob Ottender-Paasma esile.

Hille Tänavsuu Vähiravifond on samuti suutnud hoolimata majanduslikust ebakindlusest oma püsitoetajate baasi kasvatada. „Rõõmustame, et kasvamas on ka fondi püsitoetajate ring: aastaga on lisandunud umbes 2000 püsiannetajat ja kokku toetab fondi praegu iga kuu üle 16 000 inimese ja ettevõtte,“ kinnitab Toivo Tänavsuu.

Heategevuskultuuris toimus aga suurem nihe 2022. aastal, kui Ukrainas sõda raputas ühiskonda. Varjupaikade MTÜ esindaja sõnul tõi see kaasa püsiva muutuse inimeste teadlikkuses, kuigi majanduskriis on teinud uute annetajate leidmise keerulisemaks.

„Eesti annetamiskultuur tegi 2022. aastal Ukraina sõja puhkemise tõttu enneaegset hüppe. Paljud inimesed, kes varem polnud aktiivsed annetajad, said teadlikumaks ja hakkasid esmakordselt heategevuses osalema,“ märgib Möisamaa, viidates uuringule, mille kohaselt on annetajate osakaal rahvastikust kasvanud 29%-lt 41%-ni. „Kuigi keeruline majandusolukord on viimastel aegadel muutnud annetamise veidi ebastabiilsemaks ja sel aastal oleme pidanud rohkem vaeva nägema, et uusi annetajaid leida, võib suure pildis öelda, et annetamise teema on eestlastel rohkem mõttes kui kunagi varem.“

Seega näitavad arvud ja fondide juhtide kogemused, et eestimaalaste valmisolek aidata ei sõltu ainult rahakoti pakusest, vaid tuntu fondide vastu tekkinud usaldusest. Fondid on optimeerinud oma kulu miinimumini, toetades vabatahtlikele ja partneritele, et maksimaalne osa annetustest jõuaks abivajajani. ●

Margarita Ingel ütleb, et nende põhitegevus on raskelt ja krooniliselt haigete laste unistuste elluviimine.

JAANUS LENSMENT

Päikesepaneelide, kliimaseadmete ja teiste seadmete paigaldamine lamekatusesele – mida on oluline silmas pidada?

Lamekatustele paigaldatakse üha rohkem päikesepaneele, kliimaseadmeid, ventilatsiooniseadmeid, antenn, reklaame, et muuta hooned energiatõhusamaks ja mugavamaks, funktsionaalsemaks. Sageli ei mõelda aga sellele, et **katuse kaudu tehtud läbiviik on potentsiaalne riskikoht**, kui seda ei tehta õigesti. Samuti võib jääda märkamata, et **katuse üldine seisukord ei pruugi olla valmis seadmete paigaldamiseks**.

Äripindadega kortermaja Tartus, Tähe tänaval

Renoveeritud kortermaja Tartus, Tähe tänaval

Tartu Ülikooli Delta keskus

Võru Tervisekeskus

Kagukeskus Võrus

Kortermajad Tartus, Kvartsi tänaval

FOTOD: OÜ EVARI EHTITUS

Kas katus on valmis seadmete paigaldamiseks?

Enne seadmete paigaldamist lamekatusesele tasub hinnata **katuse üldist seisukorda ja valmisolekut**.

Olulised aspektid on siinkohal:

- **kandevõime ja koormustaluvus:** päikesepaneelid, seadmed ja hooldusliikumine lisavad katusele lisakoormust. Vanem või amortiseerunud katus ei pruugi taluda täiendavat raskust ega seadmete kinnituste mõju;
- **katusekatte ja soojustuse seisukord:** kui katusekatte on pragunenud, vill on märgunud või katusekatte kulunud, võivad läbiviigud ja kinnitused tekitada täiendavaid lekkohtusid;
- **katuse äravool ja kallete toimimine:** seadmed ja nende kinnitused võivad takistada vee äravoolu katusel, kui katus pole planeeritud arvestama seadmete paiknemisega;
- **garantiitingimused:** kui katusele kehtib garantii, tuleb seadmete paigaldamisel konsulteerida katuse ehitanud või seda hooldava ettevõttega, et paigaldus ei rikuks garantiitingimusi.

Mis on läbiviik lamekatusel?

Läbiviik on koht, kus katuse kaudu viiakse läbi kaabel, toru, ventilatsioon, antenn, konditsioneer või muu seade, mis vajab ühendust hoone sisemuse ja välise keskkonna vahel. Läbiviigu korrektne ehitus ja tihendamine on ülioluline katuse veepidavuse ja töökindluse säilitamiseks.

Miks on läbiviigud lamekatusel kriitilise tähtsusega?

Katuse peamine ülesanne on kaitsta hoonet sademete, tuule ja külma eest. Mittekorrektnel läbiviik katusel võib põhjustada

- **veekahjustusi ja lekkeid** – valesti tehtud läbiviik võib hakata vett sisse laskma ja kahjustada katuse konstruktsiooni ning soojustuskilki;
- **soojuskaod ja külmasilad** – ebakorrektelt tehtud läbiviikude kaudu võib tekkida soojuskadu, mis tõstab energiakulusid;
- **kondenseerumine** – ebapiisava isoleerimise korral võib läbiviigu pindadel tekkida kondensaati ja sellest tingitud tilkumine;
- **katuse tööea vähenemine** – lekked ja niiskuskahjustused lühendavad katuse eluiga ja toovad kaasa kallid remontitööd;

- **garantii kehtetuks muutumine** – valesti tehtud läbiviigud võivad rikkuda katusegarantii tingimusi.

Kuidas tagada läbiviikude ja seadmete paigalduse kvaliteet?

- **Hinda katuse üldist seisukorda enne paigaldust** – vajadusel telli katuse ülevaatus ja hinnang spetsialistilt, et ennetada hilisemaid kahjustusi;
- **kaasa katusespetsialist** – seadmete paigaldamist planeerides konsulteerida katuseehitaja või -hooldajaga;
- **kasuta kvaliteetseid materjale ja lahendusi** – läbiviikude puhul kasuta lahendusi, mis sobivad sinu katusekatte tüübiga (PVC, BS, EPDM);
- **tee hooldus ja järelkontroll** – pärast seadmete paigaldamist kontrolli üle läbiviigud ja katuse veepidavus.

Miks valida lamekatuse läbiviikude tegemisel partneriks Evari Ehitus?

Evare Ehitusel on üle 30 aasta kogemust lamekatuste ehitamisel ja hooldamisel. Pakume terviklahendusi, et päikesepaneelide ja teiste seadmete paigaldus katusele toimiks nii, et

- katuse veekindlus säilib;
- katuse tööiga ei lühene;
- läbiviigud on tuule- ja tormikindlad;
- anname tehtud tööle garantii.

Soovid seadmeid katusele, aga pole kindel, kas katus on selleks valmis?

Enne seadmete tellimist või paigaldamist võta meiega ühendust ja viime läbi tasuta esmase konsultatsiooni, et saaksid paigaldada seadmed oma katusele ilma leketega teiste muredeta.

Loe läbiviikude kohta lähemalt siit: evari.ee/labiviik.

Hendrik Türk
OÜ Evare Ehitus
Tel 5902 4761
E-post:
hendrik@evari.ee

